

OKÉNKO

D O F A R N O S T I

V Y D Á V Á F A R N O S T S V . V Á C L A V A V L E T O H R A D Ě

Ročník XXV.

Březen 2016

číslo 3

Půst?

Co je půst mých úst
proti půstu jiných,
klopýtajících po ulicích bohaté země
s igelitkou v ruce
a slovy v zádech – Nechceme tě!

Petice proti ubytovněm píší mnozí –
Co nám ta verbež tady loží
a ruší náš postní klid!
Co je můj půst proti půstu jiných?
Těch, kteří nemají kde být,
a nemají za co a proč žít...

Jana Flídrová

Úvodem

Česko vloni získalo z EU o 152 miliard více než jsme EU zaplatili. Vadí nám posprejovaný Karlův most, jiné památky, domy nebo altán v našem zámeckém parku už ne. Proč? Příliš nám na nich nezáleží. Krádež do 5 tisíc korun bývá odložena. Za nezaplacené parkování je pokuta udělena. Sociální škody v rodinách způsobené hracími automaty nechceme vidět, vidíme jen peníze, kterými se přispívá na sport. Zavraždí-li čtrnáctiletý, hned se zvedne vášnivá vlna: „Zavřít vraha“. Policistů máme víc než řada evropských států, ale chybí nám - už v rodině - výchova svědomí. V naší kultuře platilo „děvče, vdaná paní, majetek a čest druhého jsou nedotknutelné“. Hrát o peníze je také hřích. Sami jsme se křesťanských hodnot zřekli. Prohlášení Velkého pátku za svátek to nespraví. Velikonoce nás burcují k vlastní odpovědnosti za druhé a společný životní prostor. /v

PŘÁTELŮM

Dnes je slovo „Bůh“ zatemněno, převráceno, pokřiveno. Ježíš jako živoucí obraz Boha je lidmi odmítnut. Ale každý člověk má v sobě prostor pro „něco“, co ho přesahuje. A jelikož nepoznává, vidí jen náboženství, které nezná a odmítá, pak si tuto potřebu spirituality nahrazuje vírou ve hvězdy, v karty, v okultní praktiky a člověka nedůstojnou ezoteriku. Rozum ustoupil touze po vzrušení (evangelium už nevzrušuje). V nejvyšší nouzi (nebo ze zvědavosti) odchází člověk k léčitelům, jasnovídcům a věštcům. Tam je to jednoduché, nemusí se snažit, „oni“ mě zbaví zodpovědnosti. Už Mojžíš varuje před věštkyněmi: „Neposkvrňujte se jimi!“ (Lv 19,26-31; Lv 20,6; Dt 18,10 a 14). Tzv. vesmírná síla je jev pouze fyzikální, indiferentní; síla slepá a často nebezpečná. ČLOVĚK- ten je nositelem vesmírné síly! On je totiž nejen součástí vesmíru, ale jeho vrchol, středisko a zauzlení. „Svět smysl má jen skrze člověka“ - Otokar Březina. Místa, kde se cítí energie, jsou místa odedávna oblíbená lidmi. ONI tomu místu dali energii! Člověk sám je koncentrovaná energie daná mu Tvůrcem. Homo erectus skončil jako homo sapiens; ze šamana se stal po tisíciletích profesor medicíny. Není tedy moudré dnes vyhledávat šamana. Ať už se on sám domnívá, že má uzdravující schopnosti nebo pracuje s jakoukoli magií. Jak se to pozná?

Chyba je v základu: „Hledejte nejprve Boží království a všechno ostatní vám bude přidáno“ (Mt 6,33). My ovšem hledáme nejprve království světa a Boží království nám může být ukradeno. Nežijeme v úžasu nad směřováním Života a voláním ke vstupu do jeho NITRA. Hledáme na nesprávných místech. *Jan Rybář*

Velikonoce jsou pro židy svátky záchrany a svobody, slaví přátelství s Bohem. Jejich největším Učitelem života je Mojžíš. My jsme bohatší o Ježíše. Velikonoce jsou vrcholem jeho života a vítězstvím nad smrtí. Nabídl nám osobní přátelství a vyučování k rozpoznávání dobra od zla. S ním se stavíme proti zlu, lži a nenávisti.

Velikonoce můžeme přirovnat třeba ke slavení zlaté svatby. Jak se připravujeme na slavení zlaté svatby? Dáváme si do pořádku vztahy, ptáme se, jak si rozumíme s nejbližšími, jakými jsme manžely, rodiči, prarodiči, dětmi, vnoučaty. Obnovujeme vztahy i s dalšími lidmi ... Máme co slavit. /v

Neříkej, až si udělám čas budu se učit (Tóře), protože možná nebudeš mít čas. *Pirkej Avot*

„Bůh odpouští vždycky a všechno,“ povzbudil František zpovědníky, aby se snažili lidi chápat. „A pokud někdy rozhřešení dát nelze, ať alespoň lidé cítí, že jsou přijati. Nemohu ti dát rozhřešení, ale požehnám ti, protože Bůh tě má rád. Neklesej na mysl, jdi dál a vrať se. To je otcovský přístup.“

Nemoc klerikalismu mají všichni, všichni. Já také. Všichni ji máme. Nebudme knížaty, nebudme pány. Budme služebníky lidí.

Pán pověřil kněze, aby lidem pomáhali svojí skromností a slitováním. Milosrdenství znamená vcítění se do druhého. Přijde-li někdo do zpovědnice, ví, že v životě něco nemá v pořádku, chtěl by se změnit či prosit o odpuštění, ale někdy neví, jak to říci a oněmi. Nemůžeme mu říci: Když nic neříkáš, nemohu ti dát rozhřešení! Vyjádřil se přece tím, že přišel, tedy gestem. A když někdo přijde, nechce, nechtěl by se toho znovu dopustit.

A pokud někdo řekne, že něco nemůže slíbit, protože je v nějaké nevrtné situaci, pak je zde morální princip ad impossibilia nemo tenetur – nelze nutit k nemožnému. Buďte tedy milosrdní jako je Otec.“

OTROCTVÍ

V rámci Svatého roku milosrdenství je 8. únor vyhrazen připomínce novodobého otrokářství. Odhaduje se, že na světě žije v otrockých podmínkách asi 21 milionů lidí; jsou to oběti nucených prací, prostituce a dalších forem zneužívání. Jejich vězňatelé si zajišťují příjem 32 miliard dolarů ročně, s kterým se umísťují v lukrativních ilegálních aktivitách na třetí místo, za obchod s narkotiky a se zbraněmi. Oběti těchto zločinů se často stávají uprchlíci, kteří se v nelidských podmínkách snaží absolvovat cestu přes Středomoří, říká don Aldo Bonaiuto z komunity Papeže Jana XXIII.: „Nesmíme zapomínat na toto množství lidí, z velké části mladých a nejmladších, kteří odcházejí ze svých zemí na africkém kontinentě a snaží se dostat do Evropy v naději na lepší život, na život bez válek, terorismu, hladu a bídy. Tato naděje je pak nakonec zklamána, když jsou přinuceni pracovat za pár drobných, aby mohli složit peníze a přepravit se přes Středozemní moře.“

Odhaduje se, že jen v Itálii je sexuálně zneužíváno 50 – 70 tisíc žen, převážně cizinek. Za poslední dva roky se jejich počet zvýšil čtyřikrát, vysvětluje don Giampiero Palmieri, farář od sv. Frumenzia v Římě, z oblasti, kde je prostituce na denním pořádku: „Řešením je vzít vážně, že ještě dnes jsou na našich ulicích ženy nucené k prostituci. Naše zkušenost říká, že mezi nimi nenajdete žádnou dívku, která by nebyla znásilněna, okradena a ponižována. Přestože většina z nich klientům tvrdí, že nejsou k ničemu nucené, že jsou svobodné a že jim takhle práce vyhovuje, ve skutečnosti tomu tak není. Nám vyprávějí podstatně jiné příběhy.“ Nezletilí, kteří přijíždějí do Itálie bez doprovodu, se často vzdalují z regulérních příjima-

Engelmar Unzeitig

cích struktur ještě dříve než dosáhnou 18 let. Každý rok jich mizí asi 5 tisíc. Většinu z nich pohltí struktury práce na černo, organizované komunitami z jejich domovské země. Sestra Paola Arosio z Centra Pedra Arrupeho říká: „Z jedné strany jsou pod tlakem, aby posílali peníze domů, a na druhé straně najít v práci v Itálii je těžké pro každého. A pro ně, kteří mají jen minimální vzdělání a neorientují se v prostředí, je získání práce téměř nedosažitelné. Nejsnadnější je pro ně připojit se ke svým krajanům. Znamená to, že se nepokoušejí o integraci, při které by se naučili italsky, chodili do školy a snažili by se najít regulérní práci a ne živořit za euro na den.“

Zprávy z Vatikánu

„KŘESŤANÉ JSOU SOUČÁSTÍ NAŠÍ MINULOSTI, PŘÍTOMNOSTI I BUDOUCNOSTI“, prohlásil jordánský král Abdalláh II.

„Křesťané jsou od počátku podstatnými partnery pro naši kulturu, pro budování naší civilizace a při obraně islámu,“ řekl mimo jiné jordánský panovník ve své promluvě 23. prosince v předvečer islámského svátku Mohamedova narození, který letos připadl na 24. prosince, tedy do blízkosti křesťanského svátku Narození Páně. Podobně přiblížení těchto dat nastalo roku 1852 (25. prosince) a před tím v roce 1558 (24. prosince). Jordánský král Abdalláh ve své promluvě zmínil symbolickou hodnotu tohoto souběhu dat v dnešní době, kdy „mnohé země sužuje extremismus a násilí“, které je živeno těmi, kdo „zradili pravé principy islámu a křesťanství. Islám je náboženstvím milosrdenství.“

Vatikán, 29.12.2015

Papež František schválil dekret o mučednictví sudetoněmeckého kněze Engelmara Unzeitiga, přezdívaného jako Anděl z Dachau.

Život a mučednickou smrt E. Unzeitiga nepřipomíná narodním domě uprostřed Hradce nad Svitavou žádná pamětní deska. Krajští politici jej dokonce nezařadili ani na listinu významných rodáků.

Přesto právě tento zdánlivě zapomenutý mladý sudetský Němec, katolický kněz a řeholník, který skončil kvůli odporu vůči nacistům v koncentračním táboře a zahynul při ošetřování nemocných, se může stát novodobým světcem v Česku.

Beatifikační proces byl zahájen v Německu už v roce 1991. Na Svitavsku o jeho životě a smrti vědělo a mluvilo jen pár lidí.

Jedním z nich byl někdejší technický administrátor svitavské farnosti Miloš Cvrkal.

„Moc mě těší, že úsilí, které jsme započali před deseti lety, bude korunováno úspěchem. Bohužel pro některé to byl doposud jenom Němec, což je bolestné. Doufám, že se to po vydání papežova dekretu změní,“ uvedl Cvrkal.

„Narodil se jako jedno z pěti dětí Johanna Unzeitiga. V roce 1921 byl biřmován ve Svitavách a po ukončení obecné školy pracoval krátce jako pomocník v hospodářství u českého sedláka,“ řekl před časem svitavský historik Radoslav Fikejz.

V sedmnácti letech odešel k mariannahillským misionářům do Reimlingenu v augšpurské diecézi. Krátce na to se vrátil do tehdejšího Greifendorfu, dnes Hradce nad Svitavou, aby ve své rodné obci oslavil své vysvěcení primiční mší. Na první kněžské místo odešel na Šumavu do Zadní Zvonkové. Ve svých kázáních se postavil proti pronásledování Židů, jejich transportu do koncentračních táborů a nacistické politice. Jako křesťan navíc nabádal věřící, aby se drželi božích přikázání a ne vůdců, jakým byl Hitler.

Netrvalo dlouho a v roce 1941 byl za své výrocky zatčen gestapem a převezen do koncentračního tábora Dachau u Mnichova. Protože se jako budoucí misionář naučil rusky, sloužil především ruským zajatcům.

Na konci roku 1944 se v Dachau rozšířila epidemie skvrnitého tyfu a nemocní umírali bez pomoci po stovkách, protože do nakažených bloků nikdo nechťel chodit. Podle dochovaných pramenů byl jedním z několika kněží, kteří odešli dobrovolně ošetřovat smrtelně nemocné vězně, byť to znamenalo téměř jistou smrt. Engelmar Unzeitig zemřel 2. března 1945, den po svých 34. narozeninách a jen několik týdnů před tím, než tábor Dachau osvobodila americká armáda.

Radek Latislav, David Půlpán

VĚŠTBY A PROROCTVÍ

Mnoho lidí se rádo straší starými věštbami („Proroctvím“ Sibily, Nostradama ...), ale biblickým varováním mnoho nenaslouchají.

(Jaký je rozdíl mezi věštbou a proroctvím? Po hané si myslí, že věštba je nezvratitelná, co je „napsáno ve hvězdách“, co přisoudily sudičky, nelze změnit. Biblické proroctví je varováním, obrátí-li se varovaní, změní-li své jednání, proroctví se nenaplní. Ninivští se po varování Jonáše obrátili a Ninive nebylo zničeno.)

Jenže my se raději strašíme, než abychom hledali příčiny katastrof. Kdopak naslouchal následujícímu textu před světovými válkami nebo před komunistickým převratem? Kdo se jím vážně zabývá dnes? /v

Izrael je lid vzpurný, synové prohaní, synové, kteří nechťejí poslouchat Hospodinova slova (pravidla). Říkají vidoucím: „Nedívejte se“, a těm, kdo mají dar vidění: „Neukazujte nám, co je správné! Jen nám pochlebujte, jen nás balamute! Opusťte cestu, odbočte ze stezky, přestaňte se Svatým Izraele!“

Proto Svatý Izraele praví toto: „Poněvadž pohrdáte mým slovem a spoléháte na útlisk a převrácenost a o ně se opíráte, proto vám vaše nepravost bude jako rozestupující se zhrhlna v bortící se nedostupné hradbě, jež se zhroutí náhle, znenadání.“

Bude to, jako když někdo roztrhne hliněný džbán napadrtý, nelítostně, že se nenajde po rozbítí ani střípek, aby se v něm dal přenést oheň z ohniště či nabrat voda z louže.“

Neboť toto praví Panovník Hospodin, Svatý Izraele: „V obrácení a ztišení bude vaše spása, v klidu a důvěře vaše vítězství. Jenže vy nechcete.“ (Iz 30: 9-15)

DOBROVSKÝ A DOSTOJEVSKIJ

S Dostojevským je to těžké. Málem by se člověku zprotivil vzhledem k tomu, jak rádi se ho dovolávají prokremelští aktivisté: Vždyť už přece veliký Dostojevskij psal, jak je Rusko vyvolené a jak mu nikdo nerozumí a jak má nárok na to a na ono. Ne, prokremelští aktivisté si to nevymysleli, Dostojevskij skutečně podobně hovadiny psal, stačí pročit jeho Deník spisovatele. Ale kde jde o odhalování temnot v lidském nitru – tam je Dostojevskij opravdu děsivě skvělý.

Vzpomněl jsem na Dostojevského v sobotu, když se Prahou zas hnala vlna nenávisti a o hodinku později maskovaná dvacítká zapálila Kliniku. V Bratřech Karamazových Ivan medituje o tom, co všechno je dovoleno, přestanou-li platit morální zábrany. Uvažuje čistě teoreticky. Smerďakov poté zavraždí starého Karamazova. A Ivan, protože je myslitel poctivý, pochopí, že vrahem je ve skutečnosti on sám. To on Smerďakova navedl svými řečmi k činu. Je tedy dost jedno, kdo fyzicky představoval onu maskovanou dvacítku – kdo byl Smerďakovem. Víme dobře, kdo byl Ivanem – kdo Smerďakova navedl. Snadno můžeme vyjmenovat dvacet i více jmen politiků

a autorů prokremelských serverů, kteří dodávají kuráž našim Smerďakovům. První jméno je prezidentovo, další at si každý doplní.

Tolik malá smutná lekce z rusistiky. Rusistika zažila ale i nemalou radost, neboť český rusista Luboš Dobrovský dostal minulý týden Peroutkovu cenu. Nedostal ji, pravda, za své překlady z ruské literatury; těm už se dávno nevěnuje. Mimochodem, není snadné se všech dopátrat, protože za normalizace mohl Luboš Dobrovský vydávat překlady jen utajeně, pod propůjčenými jmény přátel.

Luboš Dobrovský dostal cenu za svou činnost novinářskou. Připomeňme, že za ruské okupace v srpnu 1968 spoluorganizoval podzemní vysílání rozhlasu a poté psal pro samizdat. Mimo jiné spoluredigoval i samizdatové Lidovky. Poté se obrátil k politice a poté odešel na odpočinek. Aspoň to tak vypadalo. V posledních měsících se však starý muž, zdánlivě již zaslouženě odpočívající, ještě jednou vztýčil a začal mluvit a psát. A ještě jednou o Rusku. Tváří v tvář vlně prokremelské propagandy se rozhodl ještě jednou jít do boje a vysvětlovat všem, kdo jsou ochotni naslouchat, jak ruské mocensko-ideologické mechanismy fungují. Nedávno se objevil i ve skvělém dokumentu mladé ukrajinské novinářky Olgy Malčevské Čeští přátelé Kremlu. I nenávisť, s jakou o Dobrovském v dokumentu mluví český přítel Kremlu a Miloše Zemana, plukovník Zbytek, je výmluvná.

Peroutkova cena pro Dobrovského tedy zdaleka není jen cenou za staré zásluhy. Známe jiné bývalé disidenty, exulanty, signatáře Charty, kteří se dnes zapojili do prokremelských kampaní a popřeli sami sebe. Peroutkova cena pro Dobrovského je též oceněním těch rozhodnutí, která se činí v tomto čase Smerďakovů znovu, tady a teď.

M. C. Putna, Poslední slovo, LN 9. 2. 2016

NEJSME NAIVNÍ

S předním německým politologem Herfriedem Münklerem o tom, jak uprchlíci mění jeho zemi

Máte někdy strach, že Německo uprchlickou krizí nezvládne?

Jsem vcelku racionální člověk a mám sklon držet své emoce pod kontrolou. Strach stejně není dobrý rádce. Ale to neznamená, že mě někdy v noci nepřepadnou obavy. Pak si racionálně řeknu, že máme kvetoucí hospodářství, stabilní politický systém, silnou společnost. Pokud v takových podmínkách budeme mít strach, tak co budeme dělat ve skutečně složité situaci? Sigmund Freud rozlišoval mezi strachem a bázní. Strach tedy nemám, bázeň občas ano.

Z toho, že se rozpadne Evropa, nebo z toho, že Německo nezvládne integraci milionu lidí?

Z obojího. Když se Evropa rozhádá, tak bude problém ležet jen na Německu. A liberálně smýšlející Němec je vždy skeptický vůči kolektivnímu rozumu krajanů, zvláště když má jako já ročník narození 1951 a vyrůstal s pohledem na ničivé německé dějiny první poloviny 20. století. Na druhou stranu v minulých letech Německo prokázalo více politického rozumu a rozhledu než jeho sousedé. To mě uklidňuje.

Platí to i pro přístup k uprchlíkům? Nejsou Němci v této krizi naivní?

Máte na mysli občany, kteří v září na nádražích vítali uprchlíky? Jejich postoj byl vnitroněmeckou odpovědí spoluobčanům, kteří zvláště v Sasku zapalovali azylové domy. Proti kultuře zapalování se postavila kultura vítání a byla silnější. Okatě najevo dávané vítání uprchlíků bylo odpovědí na základní otázky naší identity: Kdo jsme a kým chceme být?

A nebyla naivní německá vláda, když otevřela uprchlíkům hranice?

Nejednala naivně. Rozhodnutí se opíralo o následující racionální kalkulaci: coby nejbohatší a nejsilnější země Unie otevřeme hranice, ubereme tím tlak z jiných krizových míst, odkud přicházely velmi ošklivé obrázky, a koupíme si tím čas na nalezení dlouhodobého a společného evropského řešení problému, tedy zajištění vnějších hranic Unie a spravedlivějšího rozdělení uprchlíků po Evropě. To byl samozřejmě riskantní podnik. Co se totiž stane, pokud tento čas nevyužijeme? Ale stála za tím úvaha, že když pro zachování Schengenu neuděláme něco my, země nejvíce těžící z otevřených hranic, tak nikdo jiný.

Nepodcenila Angela Merkelová, že je společenská nálada ve zbytku Evropy úplně jiná než v Německu? Ostatní vlády jí nepomáhají, naopak považují kancléřku za původce problému, a ve veřejnosti sílí protievropejské nálady.

Starý francouzsko-německý motor evropské integrace tentokrát nefungoval, protože François Hollande má s populistickou Marine Le Penovou v zádech velmi omezený manévrovací prostor. Naopak Merkelová stojí v čele velké koalice a má v uprchlické politice

i podporu parlamentní opozice. Síla Německa v Evropě nevychází jen z jeho ekonomické moci, ale i z odolnosti voličů vůči pravicovým populistům. Jejich neúčast v parlamentu dává politikům větší svobodu jednat. Ale máte pravdu, že otevření hranic snížilo tlak na jiné státy, které se nyní mohou tvářit, že se jich problém vlastně netýká. To bylo dilema kancléřky: rozhodla se koupit čas na řešení a ubrat tlak. Berlínskou vládu k tomu vedly i obavy z toho, že zavřené hranice povedou k zácpě uprchlíků na Balkáně. Srbsko, Bosna, Kosovo, Albánie, Makedonie jsou administrativně slabé a křehké státy. Pokud by v tomto prostoru uvízlo 300–500 tisíc nejčastěji muslimských uprchlíků, tak by se tyto země propadly do chaosu, přinejhorším do občanské války.

Nepřeháníte?

Nemyslím. V německé strategii bylo nepochybně důležité za každou cenu takovému scénáři zabránit. Pokud by nastal, tak by si EU mohla strčit za klobouk 20 let balkánské sousedské politiky i všechnu pomoc Řecku. Nemůžeme vědět, jak by to dopadlo, kdyby se Merkelová rozhodla jinak. Nikdy to nebudeme vědět, ale riziko bylo z pohledu vlády velké.

Napsal jste vloni knihu *Mocnost ve středu*, v níž argumentujete, že německá poloha uprostřed kontinentu znamená, že musí v EU vyvažovat rozdílné zájmy a názory. Během krize na Ukrajině i v Řecku tak Angela Merkelová jednala, Němci byli názorovým středem EU. Dnes je ale kancléřka izolovaná – kde se stala chyba?

Řekl bych, že se chová stejně jako při záchraně eura nebo na Ukrajině. Využila německou ekonomickou moc k řešení evropského problému – k finanční pomoci Řecku, při zavedení sankcí proti Rusku, nyní otevřením hranic a přijetím milionu uprchlíků. Nechováme se tedy odlišně. Situace je samozřejmě těžší, protože jsme v Řecku mohli mluvit o splátkách, k nimž dojde třeba za 25 let, zatímco uprchlíci jsou už tady a problém působí mnohem naléhavěji. I v řecké krizi nám obyvatelé jihu Evropy vyčítali, že jsme lakomí němečtí sobci a dělíme kontinent na sever a jih. Také si mysleli, že reprezentujeme extrémní, a nikoli středový ekonomický pohled. Teď slyšíme podobnou kritiku, především z východní Evropy. Ovšem z pohledu země, která leží ve středu Evropy a závisí na ní budoucnost EU, věci mnohdy vypadají jinak.

Angela Merkelová vloni často říkala, že uprchlíci změní Německo. Jak?

Kancléřka vyrůstala ve východním Německu a tamní společnost byla více německá než třeba Frankfurt nad Mohanem, kde jsem vyrůstal já. Tam už v roce 1992 žilo 30 procent cizinců. Mám tedy docela slušnou představu etnicky nejednotité, smíšené společnosti, desítky let v ní žijí, a moc se toho tedy pro mě nezmění. Ani Německo se nakonec příliš nezmění, pokud budeme jednat sebevědomě. Dáme uprchlíkům vstřícně najevo, že tu mohou zůstat, ale musí se v tom základním smyslu stát Němci. Mám tím na mysli splnění několika základních principů našeho života:

vydělat si na živobytí prací, přijmout základní demokratické hodnoty a uznat, že každý jedinec si může svobodně vybrat životní osud a je za sebe odpovědný. Jen na okraj, tyhle tři imperativy nejsou akceptované ani řadou mých krajanů, třeba z venkovských oblastí, kde jsou pořád rozšířené předsudky vůči homosexuálům. Musíme tedy posílit i sami sebe, určit si znovu a jasně, kdo jsme a co jsou naše hlavní hodnoty, na jejichž dodržování budeme trvat. Vůči přistěhovalcům můžeme vystupovat sebevědomě, jen když budeme přesvědčeni o vlastních hodnotách.

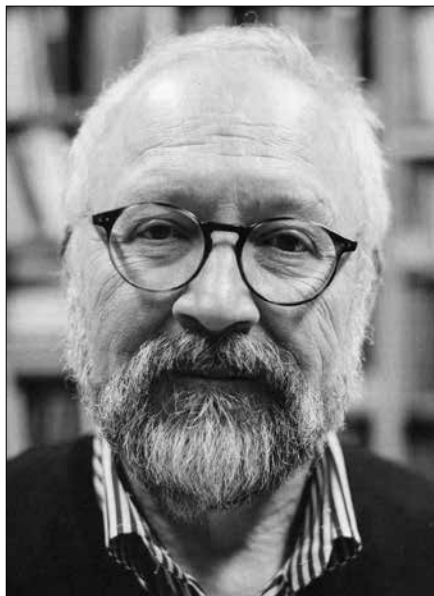

Foto Matěj Stránský

Je realistické očekávat, že se milion lidí, kteří přišli během jediného roku, stane „Němci“?

Záleží na tom, jak je dokážeme motivovat. První generace nepochybně zůstane spíše v nižších vrstvách společnosti. Nebudou o pracovní místa a byty soupeřit se mnou nebo s vámi, ale spíše s chudšími, méně vzdělanými lidmi a v těchto vrstvách je koncentrovaný nynější odpor proti uprchlíkům. Jsme, měřeno průměrným věkem, vcelku stará společnost a ty mívají větší strach než relativně mladé, odvážné společnosti. A samozřejmě se může stát, že nebudeme ostražití, a proto nedokážeme uprchlíky integrovat. Ale opravdu nevidím důvod, proč by to německá společnost neměla zvládnout, a jsem v principu optimista.

Není však naivní představa, že se tolik lidí najednou stane „Němci“? Formovala je arabská kultura a sunnitský islám, chodili většinou do nekvalitních škol, mají o světě úplně jiné informace. Nepůjdou z nich rychle „vytvořit“ jiní lidé.

Víme, že první vlna integrace probíhá na pracovním trhu, a naše ekonomika ji zvládne. Velkou otázkou je, jak se nám podaří integrovat ženy, tedy muslimky pocházející mnohdy z venkovských oblastí, kde je jejich role, jak známo, jiná než v Evropě. Musíme zabránit tomu, aby zůstaly doma a staly se jádrem paralelních společností, kde se bude žít podle syrských pravidel. Jejich zapojení do komu-

nitního života je velkým úkolem pro občanskou společnost. Ti lidé sem přišli kvůli tomu, že je pro ně Německo z různých důvodů zemí zaslíbenou, a jsou ochotni zapadnout a uspět. Když tedy odhlédneme od pár zakuklených extremistů anebo zločinců, které jsme poznali během silvestrovské noci v Kolině. Těm musíme dát najevo, že se takhle chovat nemohou, a případně je poslat pryč. Německá zkušenost s přijímáním Turků je navíc převážně úspěšná, na rozdíl od francouzské zkušenosti s arabskou menšinou. Jsou vcelku dobře integrováni a představují velké obohacení téhle země, tak proč by se to nemělo povést znovu?

V čem vás obohacují? Skeptici poukazují hlavně na sociální problémy.

U Turků to není tak jednostranně pozitivní příběh jako třeba u imigrantů z Íránu, odkud k nám přišly hlavně vzdělané vrstvy. Pro mě osobně je velkým obohacením německé kultury kvalita zeleniny a ovoce, kterou si můžu u tureckého obchodníka kdekoli koupit – do stanu kvalitnější zboží a příjemnější obsluhu než v německé zelenině. Němci mají spíše řemeslnické dovednosti, Turci přinesli maloobchodní tradice. Ale dobrá, pro každého tohle nemusí být tak podstatné jako pro mě. Proto odpovím obecněji: cizinci vždycky přinášejí novou dynamiku. V uzavřené společnosti spolu vysedávají staří přátelé a podléhají kolektivní ospalosti a stárnutí; cizinci touží po uznání a tuhle společnost provětrají. Přínos nemají jen imigranti-nositelé Nobelových cen, ale i lidé z chudších států, kteří obvykle tvrdě pracují. Podívejte se na americkou dynamiku, bez přistěhovalců z chudších zemí nejde vysvětlit. Ale samozřejmě imigrace nebude vždycky jen pozitivní. Tady v Berlíně kontrolují obchod s drogami a prostitucí sítě Libanonců. Lidé přicházející z válečných oblastí budou mít větší schopnosti neformálních obchodů. Je to ale také problém mých krajanů, naoko věrných manželů, kteří chodí do nevěstinců, a na první pohled spořádaných občanů, kteří nakupují drogy. To je prostě součást našich společností.

Zmínil jste rozdíl v úspěšnosti integrace v Německu a ve Francii. Proč je zkušenost tak odlišná?

Turci díky reformám Mustafy Kemala Atatürka prožili jeden velký pokus o modernizaci a oddělení státu od náboženství. I u nás byla těžší integrace lidí, kteří přišli z arabských zemí. Ve Francii žijí hlavně přistěhovalci ze staré francouzské koloniální říše. Mluví vesměs tak dobře francouzsky jako domorodci, a je pro ně proto velmi frustrující, když se nedostanou do podobných pracovních pozic jako domorodí Francouzi. Turci, kteří hovořili velmi špatně německy, akceptovali, že začínají na spodním konci ekonomického žebříčku. Co na první pohled vypadá jako výhoda při integraci – jazykové schopnosti –, bylo ve výsledku nevýhodou, protože to zvýšilo frustraci menšiny. Francouzský pracovní trh je také z řady důvodů více uzavřený než německý.

Jste optimista, ale podívejte se na současnou situaci v Německu: stoupá obliba

populistů z Alternativy pro Německo, kteří se možná trvale uchytí v německé politice, popularita Angely Merkelové naopak rekordně klesá, střed společnosti má obavy, že to Německo nezvládne, a pokud integrace opravdu nedopadne dobře, bude poškozen celý politický a mediální mainstream, který uprchlíky vítal.

S tím vším máte pravdu. Opravdu to není proces, s nímž 99 procent mých krajanů souhlasí. Pegida nebo Alternativa pro Německo však mají pořád mnohem menší oblibu než u našich evropských sousedů. Pokud se s deseti dvanácti procenty dostanou do parlamentu, tak to pořád ve srovnání s Francií, Rakouskem nebo Dánskem bude poměrně zvládnutelné. Probíhá – stejně jako ve Skandinávii – v principu spor o to, kým chceme být a jak chceme žít. Chceme být jako Vídeň nebo Praha z doby před rokem 1918, tedy kulturně různorodý, mnohojazyčný, velmi zajímavý prostor, anebo chceme být etnicky čistými komunitami? Koncept Angely Merkelové, tedy koupit si čas pro nalezení evropského řešení, zatím zjevně nefunguje. Ale pro německou politiku je klíčové zajistit, že případný rozpad EU nebude naší vinou. Berlínská vláda se dlouho snažila zajistit evropské řešení problému, a pokud to do pozdního jara nezvládne, tak skončí schengen a EU v jejich dosavadní podobě. Nebude to kvůli německému sobectví. Kancléřka se pokusila s velkým vypětím sil otevřít prostor pro řešení, v jistou chvíli byla země přetížena a ona ve svém snažení ztroskotala.

Jak nebezpečný je vámi zmíněný konflikt o to, kým chceme být? Skoro všude v Evropě posilují protiimigrační síly. Nepodceňují městské elity zásadně problémy, které konzervativnější a chudší voliči cítí?

Samozřejmě je to velká výzva pro stárnoucí společnost, když náhle přijíší 600 tisíc mladých mužů. Na druhou stranu v Evropě potřebujeme mladé lidi, protože stárneme a počet obyvatel klesá. Ale hlavně to přece není tak, že by liberální elity někoho bezdůvodně pozvaly. Zhroutil se řád v Afghánistánu – to byl důsledek malé trpělivosti NATO a USA, které se odtamtud příliš brzy stáhly. Zhroutil se také řád v sunnitském Iráku – to byl zase důsledek rychlého stažení amerických vojsk a špatné sázky na bývalého šíitského prezidenta Núrího Málíkího. Zhroutil se Sýrie, kde jsme válku roky nechali bez velkého zájmu eskalovat. Výsledkem toho všeho byl velký pohyb lidí, který nešlo na vnějších hranicích Evropy jen tak zastavit. Měli jsme na výběr: postavit plot s ostnatým drátem a střílet, anebo postupovat tak jako kancléřka. Evropané a Němci si tedy tento problém nevybrali. Kdybychom si mohli situaci vybrat, dělali bychom chytrou přistěhovaleckou politiku jako Kanada nebo Austrá-

lie. Ale taková situace vloni nebyla.

Jaká je pravděpodobnost, že Angela Merkelová padne?

Má ještě dva tři měsíce času na to dostat situaci v duchu svého přístupu jakž takž pod kontrolu. Pokud se nic nezmění, tak kvůli počasi počty uprchlíků prudce stoupnou a ona bude muset udělat, čemu chtěla za každou cenu zabránit. Je jasné, že Německo nemůže každým rokem brát tolik uprchlíků jako vloni, potřebujeme síly na jejich integraci, na organizaci kurzů němčiny a na jejich výškolení.

Co se minimálně musí stát, aby schengen přežil?

Musíme přesvědčit Turecko ke spolupráci a musíme pocítit aspoň nějakou evropskou solidaritu, abychom v Německu nemuseli říkat, že všechno leží na nás a ostatní chtějí jen naše peníze. A zatřetí, to je trochu dlouhodobější úkol, musíme zabránit tomu, aby se k současným migračním proudům přidal ještě ten z Afriky. Co se totiž stane, když se zhroutí řád v pásu zemi mezi Mali a Somálskem? Tam žije mnohem více lidí než v Sýrii. V příštích dvou třech letech tedy musíme stabilizovat prostor na druhé straně Středozemního moře. To je obrovský úkol, ale vzhledem k naší geografické poloze si s ním musíme poradit.

A když se tyhle předpoklady nesplní?

Němci určitě nezavrou své hranice bez rakouského vědomí. Bude to koordinované, Německo se rozhodně nedostane do situace, kdy bude muset střílet na uprchlíky. Ten problém přesune jinam, možná do Maďarska, možná do Makedonie. Bude to velmi nepřijemné.

Padla by v takovém případě Merkelová?

Hodně politiků teď na kancléřku štěká, ale žádný si ji nedovolí kousnout. Křesťanští demokraté nemají žádnou alternativu, která by mohla vytvořit se sociálními demokra-

ty a případně Zelenými koalicí. Síla Angely Merkelové leží v tom, že může jako jediná v současném parlamentu sestavit vládní koalici. Jediná možnost je, že se kancléřka sama rozhodne, že v těchto podmínkách nemá chuť pokračovat.

Herfried Münkler (64) Profesor teorie politiky na Humboldtově univerzitě v Berlíně patří k hrstce nejvlivnějších a nejčtenějších německých politologů. Zabývá se teorií válek, impérií, moci a dějinami politického myšlení. Platí v německé debatě o zahraniční politice za spíše konzervativního autora; vloni v Německu vzbudil ohlas „MünklerWatch“, anonymní internetový protest levicových studentů proti jeho údajně příliš eurocentrické výuce. Je autorem významných knih. Respekt 9/2016

JSEM TAKÉ UPRCHLÍK

Jan Tříska odešel z Československa v roce 1977. Po příchodu do Ameriky měl chvíli problém najít práci, ale posléze se z něj i za mořem stal uznávaný umělec. S odstupem času a při pohledu na současnou migrační krizi se označuje za uprchlíka. Díky tomu, že ve Spojených státech přistěhovalec přijímají v otevřenější náručí než v Evropě, Tříska obdivuje německou kancléřku Merkelovou. Ta je podle herce oprávněnou osobností roku.

„Žiji mezi samými uprchlíky“, říká Jan Tříska, známý a uznávaný jako filmový i divadelní herec emigroval do zahraničí na konci sedmdesátých let. Nejdříve se dostal do Kanady, ze které se později přestěhoval do Spojených států amerických.

Právě proto se objektem jeho zájmu stala i současná uprchlická krize, kterou řeší téměř celá Evropa. „Jsem také uprchlík. Moje žena je také uprchlík a moje dvě dcery jsou také uprchlíci,“ přiznává Tříska. „Žijeme v zemi, kde je každý druhý uprchlík, a když není uprchlík, tak jeho tatínek je uprchlík, a když ne jeho tatínek, tak jeho dědeček, neboť žiji v zemi uprchlíků,“ popisuje poměry v USA v rozhovoru pro časopis Týden. Zároveň však oceňuje i chování politiků, kteří se do nezávislého dnešní situace dostali až nyní. „Nedivím se, že Angela Merkelová se stala osobností roku, politikem roku na titulu časopisu Time. Klobouk dolů před ní,“ oceňuje německou kancléřku Tříska. „A konstatuji, že zrovna tak Justin Trudeau v Kanadě se zachoval jako velké frajer. Holt někteří guverněři se zachovali líp a někteří guverněři se zachovali hůř,“ nezapomíná ani na státníka z Ameriky. Problémy xenofobie a nenávisti však podle populárního Igora Hnízda z Obecné školy, neřeší jen Evropa. „Ale nevím, jestli to není jen optický klam díky tomu, že rok 2016 je v Americe rok volební kampaně a v listopadu budou prezidentské volby. Při sledování politiky jeden neví, zda to nejsou klamy. Téma rasové nesnášenlivosti, antisemitismu a jinačnosti v tomto roce vystává až příliš,“ shrnuje situaci Tříska.

AKTUALITY

**BESEDY
SE SNOUBENCI
A NOVOMANŽELY**
(víra není podmínkou)
každou neděli v 18 hod. na faře

Návštěvy nemocných - pan farář začne před Velikonocemi od 8. března navštěvovat nemocné. Adresy nemocných nahlaste na tel. 731 402 236.

**Koncert Musica Antiqua Voluntaria
G. B. Pergolesi: Stabat Mater**
sobota 12. 3. v 19 h. kostel sv. Václava

**Beseda pro školy: Islámské organizace, se-
bevražedný terorismus a kult mučedníka**
Přednáší Mgr. Tomáš Raděj Ph.D., bývalý konzul v Iráku. Většinu roku působí v Jemenu a má přehled o místních zvycích, kultuře. Na přednášce rádi uvítáme i diváky z řad široké veřejnosti. Vstupné 40 Kč.
Čtvrtek 10. 3. v 10 hod. - Dům kultury

Prodejná výstava: Jaro v muzeu
11. - 24. března - městské muzeum
po-pá: 8-11 11:30-16 hod.
so: 8-11 hod.
Vstupné: 30 Kč, 70 Kč rodinné.

Slavnostní otevření nové expozice městského muzea u příležitosti letošního 25. výročí od otevření muzea. Nová expozice je věnována historii města, Napoleonovým saním, památkám a významným osobnostem.
Čtvrtek 31. března v 17 hodin.

Česká křesťanská akademie připravuje: **přednášku Aleny a Martina Fendrychových „Uprchlíci, migranti a my“**
9. dubna. v 19 hodin v evangelickém kostele.

Markovy pašije

19. března v 17 hodin vystoupí v ZUŠ Letohrad chrámový sbor ze Sopotnice s Markovými pašijemi. Netradiční ztvárnění s prvky folku, rocku, popu i vážné hudby. Součástí sboru je orchestr složený ze současných i bývalých žáků a učitelů ZUŠ J.Kociana v Ústí nad Orlicí. Nenechte si ujít tento hudební zážitek. Možná na vás zapůsobí energie této hudby, bude vás provázet letošními Velikonocemi a přinese vám zamyšlení i radost.

PODĚKOVÁNÍ

Paní Janě Skalické děkujeme za výlety pro děti o jarních prázdninách.

Děkujeme těm, kteří nám připravují pohostění v orlickém kostele po bohoslužbách.

ZÁPIS Z FARNÍ RADY 17. února

Strategické teze FR - Pan Vladislav Náhlík nás seznámil s konečnou verzí dokumentu určenou pro veřejnost. Dokument bude zveřejněn na webových stránkách farnosti.

Navíc v tištěné podobě bude rozdán farníkům. V příložené anketě se každý může přihlásit, ve které oblasti je ochoten nabídnout pomoc.

Pastorační plán na rok 2016 - byl schválen a bude nabídnut veřejnosti na webu a v tištěné verzi.

Nové webové stránky - pan Miroslav Honzátko seznámil přítomné se stavem projektu. On a celá skupina práci dokončí.

Pastorační aktivity pro následující období: Svatopetrský halíř - pošleme nedělní sbírku z neděle 21. února.

Postní pokladničky - k akci se nepřipojíme, vybíráme na Adopci na dálku. K té jsme se před léty zavázali. Farníky poprosíme o příspěvek.

Velikonoční nástěnka - katecheze dětí zaměřená na texty nedělních evangelií.

Pobožnosti křížové cesty - každou neděli.

Setkání lektorů na faře 16. a 22. února.

Setkání rodičů na faře 2. března.

„24 hodin pro Pána“ - vyhlášených papežem Františkem bude v Letohradě obnášet:

- **Ekumenický Světový den modliteb**

3. a 4. března na faře. (Letos je věnované Kubě, seznámíme se s životem Kubánců.) Ve čtvrtek v 9 hodin se sejdou dospělí, v pátek od 13 hodin děti.

- **mši s adorací** v pátek 4. března v 18 hod.

- **Duchovní obnovu** 5. 3. od 9.30 do 12 hod.

Po společném obědě zveme k rozpravě o dokumentu „Strategické teze farnosti.“

- **Bohoslužbu smíření** budeme slavit na Květnou neděli.

Koncert Stabat Mater - Giovanni Battista 12.3. v 19 h. v kostele sv. Václava.

Diecézní setkání mládeže v HK - podrobnosti na plakátech.

Květná neděle - při všech bohoslužbách se budou číst Pašije. Kdo má zájem pašije číst, přihlaste se u paní Jany Skalické. V Letohradě bude zpívat sbor Famillia Cantorum, na Orlici děti zahrají scénku Vjezd Ježíše do Jeruzaléma.

Bohoslužba smíření bude v 15 hod. v letohradském kostele.

Velikonoční triduum

Zelený čtvrtek - v 18 hod. v letohradském kostele. Poděkujeme těm, kteří slouží druhým. Představíme děti, které letos Poprvé půjdou ke Stolu Páně. Poprosíme o jejich doprovázení duchovní průvodce.

Velký pátek - letos obřady začnou v 15 hod. v letohradském kostele. Mládež prosíme o předvedení Pašiji. Po bohoslužbě možnost adorace.

Bílá sobota - den ticha a přípravy na oslavu Vzkříšení. Dopoledne možnost adorace.

Od 17 hodin bude otevřená jídelna Orlovny, prosíme o jídlo na společnou snídani po Slavnosti vzkříšení. Zároveň prosíme dobrovolníky k rovnání stolů a židlí.

Vzkříšení - Slavnostní bohoslužba v 5 hodin na Orlici a v 10.15 v Letohradě.

Kopeček - město představilo 2 projekty k budoucímu využití kaple a prostorů s ní spojených na Kopečku. Líbí se nám návrh pana Ing. Vinaře - zbudování muzea barokních poutí. Kaple sv. Jana Nep. je stále živým poutním místem. Radě města zašleme dopis s naším názorem. Sice bude kaple předána po opravě městu, ale myslíme si, že farníci mohou ovlivnit, k jakému účelu bude využívána.

Zapůjčení obrazu - Arcidiecézní muzeum Olomouc nás žádá o zapůjčení obrazu „P. Marie s Ježíškem a Janem Baptistou“ na půl roku. Souhlasíme.

Přednáška „Uprchlíci, migranti a my“

9.4. v 19 hodin v evangelickém kostele

Misijní štrůdlování 10.4.

Brány památek dokořán - 23.4. se připojíme k městu a nabídneme program v letohradském kostele a na zvonici, na Kopečku a na Orlici.

Koncert Belgické ozvěny - 1.5. orlický kostel.

Vzpomínkový koncert k výročí osvobození - pořádá Česká křesťanská akademie 8.5. v letohradském kostele v 18 hodin.

Svatojánská slavnost - mše v den svátku sv. Jana Nepomuckého 16.5. v 18 h. na Kopečku. Poutní slavnost 22. 5. jako obvykle. Ozvučení zajistíme.

Poprvé ke Stolu Páně - slavnost dětí na Orlici 29.5., v Lukavici 5.6.

Stav financí naší farnosti přednesla paní Jana Kalousková. Zveřejněno v únorovém Okénku.

Financování farnosti - jaké bude v budoucnu? Pozveme někoho z biskupství, aby nás seznámil s plány diecéze.

Výdaje farnosti - při částce přesahující 5.000 Kč je potřeba získat souhlas FR.

Příští FR - se sejde 18.5. v 18.30 na faře.

Předtím se budou scházet podle potřeby pracovní skupiny jednotlivých oblastí.

Výbor Pastorační rady se sejde 4. 5.

v 18.30 h. na faře.

Zapsala: Jana Skalická

PASTORAČNÍ PLÁN FARNOSTI

Březen

Návštěva nemocných - od 8. března.

Koncert Stabat Mater - Giovanni Battista Pergolesi 12.3. v 19 hodin.

Křížová cesta 13.3. Orlice - Jana Skalická (školní mládež a rodiče).

Velikonoční přednášky pro školy 14.-23. 3.

Diecézní setkání mládeže - H. Králové 19. 3.

Květná neděle 20.3. :

Letohrad - zpěv Familia Cantorum

Orlice - scénka „Vjezd do Jeruzaléma“

čtení pašiji při všech bohoslužbách

odpoledne - bohoslužba smíření v 15 hod. v letohradském kostele.

Velikonoční triduum

Zelený čtvrtek

poděkování lidem, kteří slouží druhým představení dětí, které letos poprvé přijmou pozvání ke Stolu Páně adorace

Velký pátek - obřady v 15 h., pak adorace

Bílá sobota - dopoledne adorace

Slavnost vzkříšení

v 5 h. Orlice, pak společná snídaně v Orlovně v 10 h. Letohrad

Duben

Ministrantský kurz (10-15) let (akce diecéze)

1. - 2. dubna.

Přednáška „Uprchlíci, migranti a my“ 9. 4.

Misijní štrúdlování 10. 4.

Diecézní setkání ministrantů 15-17. 4.

Brány památek dokořán 23. 4.

BŘEZEN VE STREETU

1. 3. - úterý **Dobble**

Turnaj v populární hře na postřeh a rychlost.

8. 3. - úterý **Šipky**

Přijď si zkusit hodit na terč a něco vyhrát?

9. a 10. 3. - středa a čtvrtek **zavřeno**

15. 3. - úterý **Placky kam se podíváš**

Přijďte si navrhnout a vytvořit placku za symbolickou cenu.

Od 22. 3. - úterý **Velikonoční týden**

Přijď si vyzkoušet uplést pomlázku, barvení vajíček nebo vaření nějaké dobroty.

TÉMA MĚSÍCE:

Opakování je matka moudrosti

Opakování pravidel, práv, sankcí a informací Klubu.

Program je vyhrazen pro uživatele NZDM, pro děti a mládež ve věku 6 – 20 let.

Adr.: Taušlova 714, Letohrad 561 51

Facebook: NZDM Street-Letohrad

ZPRÁVY Z CHARITY

Charita ČR se stala generálním poskytovatelem integračních služeb pro uprchlíky

Charita Česká republika je od 1. ledna na základě smlouvy s Ministerstvem vnitra ČR generálním poskytovatelem integračních služeb pro azylanty pro rok 2016. Prostřednictvím Charity tak podporuje podpora osobám s udělenou mezinárodní ochranou (azyl nebo doplňková ochrana). Státní integrační program (SIP) je pro rok 2016 nastaven až na 2 000 oprávněných osob. Charita současně zve ke spolupráci další organizace.

O tomto kroku rozhodla vláda dne 20. listopadu 2015 usnesením č. 954 „o státním integračním programu pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících“. Od té doby probíhala intenzivní jednání o podobě spolupráce, do níž kromě Charity ČR a Ministerstva vnitra ČR (MV ČR) bude zapojeno Ministerstvo práce a sociálních věcí (zejména zprostředkování práce a dávek v hmotné nouzi), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (zejména kurzy českého jazyka) a Správa uprchlických zařízení MV ČR (v Integračních azylových střediscích) a další.

Charita ČR se smlouvou zavázala zajistit integrační služby v oblastech bydlení, zaměstnání, vzdělávání a odstranění jazykové bariéry, sociální oblasti, zdravotní oblasti a dalších službách, jakými jsou například tlumočení,

NEDOKLUBKO DĚKUJE

Nedoklubko je organizace, která svými projekty napomáhá rodičům nedonošených dětí. Sdružuje převážně právě rodiče nedonošených dětí, kterých se ročně v ČR narodí kolem devíti tisíc.

Nedoklubko poskytuje rodičům předčasné narozených dětí poradenství, vytváří prostor pro vzájemné setkávání, vydává podpůrnou literaturu nebo letáky. Jedním z hlavních projektů je také program Mámy pro mámy, který se od r. 2010 snaží zapojovat širokou veřejnost od škol, mateřských škol, rodinných center, domovů důchodců, až po další dobrovolníky, kteří jsou ochotni vyrábět vybavení do inkubátorů, polohovací pomůcky, oblečky pro miminka a drobné dárky. Koordinátoři projektu pak pravidelně navštěvují nemocnici ve svém kraji a prostřednictvím informačních letáků a dárků s logem Nedoklubka informují rodiče nedonošených dětí o následné péči

PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA (PMD)

pod patronací papeže Františka a Kongregace pro evangelizaci národů zajišťují přímou pomoc potřebným v misijních zemích celého světa skrze tato čtyři díla:

Papežské misijní dílo šíření víry (PMD ŠV) koordinuje misijní aktivity v celém světě. Zajišťuje kvalitní a systematickou pomoc nejchudším v 1.100 diecézích světa, na které se podílí téměř 650 tisíc biskupů, kněží, řeholníků, katechetů, bohoslovců a laických spolupracovníků. Podporuje katechetické, vzdě-

právní a sociální poradenství. Charita ČR má s poskytovateli těchto služeb dlouholeté zkušenosti díky síti osmi migračních poradců v celé České republice, i přesto však bude hledat subdodavatele a partnery pro zajištění výše popsaných služeb mezi právníky osobami (především další nevládní organizace, církevní organizace a obce).

V září loňského roku již Charita založila Evidenci pomoci pro uprchlíky v nouzi, kde mohou své nabídky zaregistrovat jednotlivci (fyzické osoby). Vznikly také nové webové stránky s přehlednými informacemi k tématu migrace a uprchlictví. Nyní Charita ČR spouští Registraci nabídek subdodavatelů integračních služeb a vyzývá vážně zájemce o spolupráci, aby zde nabízeli své služby a pomoc. Subdodavatelé se mohou stát právníké osoby, nejlépe se zkušeností s prací s migran-ty. Ti musí zpracovat pro budoucí klienty tzv. Integrační plán, na jehož základě budou poskytovány integrační služby ve všech výše uvedených oblastech.

Pro bližší informace a dotazy byla také zřízena nová e-mailová adresa: sip@charita.cz.

Kontakt: Pavla Müllerová, manažerka integračních služeb, Charita ČR, tel. 603 874 744, pavla.mullerova@charita.cz, Klára Boumová, migrační koordinátorka, Charita ČR, tel. 731 646 938, klara.boumova@charita.cz

o dítě a možnosti sdílení zkušeností s ostatními rodiči.

Na tomto projektu pro pardubickou nemocnici se významně podílejí také dárci z Letohradu. Chceme touto cestou poděkovat za jejich pomoc a dlouhodobou spolupráci.

Jedná se o tyto dárci:

Mgr. Eva Čečetková - ZŠ Komenského v Letohradě, Věra Horníčková z Letohradu
Sběrné místo -RC Mozaika Letohrad pod vedením Petry Jarošové a bývalá koordinátorka Mgr. Petra Novotná, Lenka Hrabáčková, Lenka Jánská, Ivana Kubičková
Sběrné místo Lesní klub Strom života Letohrad pod vedením Mgr. Veroniky Peteráčové, Marie Frnková z Letohradu, Alena Hýblová z Letohradu, Hana Poláčková z Letohradu, paní Věra Mikysková, Marta Mikysková, paní Milada Mikysková, paní Kateřina Čadová z Letohradu, Helena Klohnová z Letohradu.

Petra Klohnová, koordinátorka
Nedoklubka pro pardubickou nemocnici

lávací, charitativní a sociální projekty, školy, nemocnice, domovy pro sirotky a staré lidi, stavby a opravy kostelů a jiné.

Papežské misijní dílo sv. Petra apoštola (PMD PA) zaměřuje svoji pomoc na výchovu a formaci více než 80.000 bohoslovců v seminářích, novicích, kněží a řeholnic na misiích. Nadále pečuje o nemocné a staré kněze v misiích.

Papežské misijní dílo dětí (PMDD) staví na křesťanské výchově, solidaritě, ryzím misijnářským duchem a sociální pomoci. Přispívá na projekty pro pastorační, misijní animaci a křesťanskou formaci, školní a předškolní výchovu a záchranu života 2,7 mil. dětí v misijních oblastech.

Papežská misijní unie (PMU) vede kněze, řeholníky i laiky k aktivnímu zapojení do misijní činnosti církve, je srdcem všech misijních děl, podporuje je a vede každého pokřtěného k aktivní účasti na misijním poslání církve.

Více informací najdete na webu missio: www.missio.cz

V roce 2011 vzniklo v Letohradě Misijní klubko, které patří do Papežského misijního díla dětí (PMDD). PMDD je oficiální organizací katolické církve. Heslem PMDD je „**Děti pomáhají dětem**“. Více o tom, co je Misijní klubko, si povíme v dalším čísle Okénka.

Od podzimu loňského roku jste i Vy prostřednictvím akcí Misijního klubka přispěli na chudé děti v misiích a to na Misijním jarmarku* při Svatováclavské pouti částkou 4.400 Kč, při nabídce vánočních pohledů Pohled pro misie* částkou 3.500 Kč a za Misijní kalendáře na rok 2016 věnované Filipinám částkou 6.500 Kč. Děkujeme.

V neděli 6. a 13. března vám děti z Misijního klubka nabídnou Velikonoční pohled pro misie* po bohoslužbách v kostele.

O víkend 9. - 10. dubna se můžete zapojit již po šesté do Misijního štrúdlování*,

pokračování na str. 8

V sobotu od 14 do 15 hod. budeme shromažďovat štrůdly ve skautské klubovně na Kunčích a večer a v neděli je budou děti z Misijního klubka nabízet po bohoslužbách.

Zveme děti i rodiče, kteří se chtějí zapojit do Misijního klubka na naše setkávání – ty uvádíme v ohláškách.

Za Misijní klubko Monika Vychytilová

ODPŮLDNE V CHARITĚ

„Dobrý den,“ ozval se v telefonu zralý ženský hlas a nejistě pokračoval: „Vybíráte u vás použité šatstvo?“ „Ano, můžete ho přivést příští středu, anebo pokud máte zrovna cestu kolem, stavte se kdykoli,“ odpovídám.

„Dobře. ...Víte... potřebujeme se těch věcí z různých důvodů rychle zbavit... Minulý týden měla vnučka auto nehodu, kterou nepřežila... jsou to věci po ní... pěkné oblečení po mladé dívce... Stavila bych se příští týden po pohřbu, ještě se vám ozvu...“ uzavřela paní telefonát a rozloučily jsme se.

Do týdne přišli. Byli tři a každý nesl jednu krabici od banánů plnou strojení. Babička, maminka a bratr nesli své dary. Oblečení s vůní nejbližšího, jedinečného člověka. Nejcennější, co jim zbylo. Zrovna přšelo. Šli tiše. Každý sám se svou tíhou. Každý sám se svou netušenou a nevyžádanou silou.

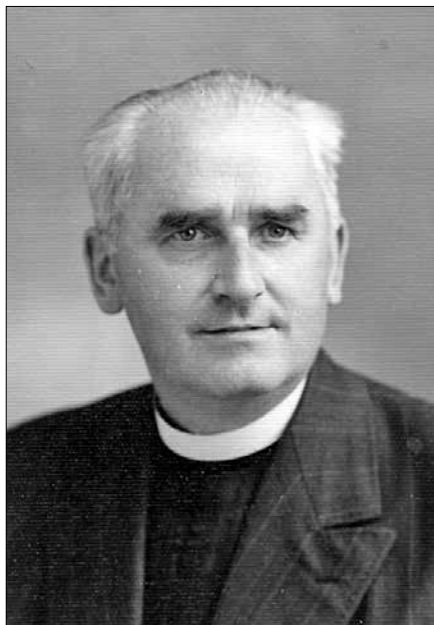
Podáme si ruce. „Ano, ty věci použijeme pro potřebné lidi... jistě... nebojte se...“ Blekotám. Nevím, co říct. Nejde nic říct. Rozpačité pohledy.

Neuplyne ani hodina a do půjčovny přijde jiná paní - zaplatit měsíční nájem elektrické postele pro svou 95letou matku. Ta stará žena umírá. Už několik měsíců. Slabé srdce, chorá mysl, dekubity už nelze vyléčit. Její 70letá dcera je u ní ve dne v noci. Sama. Vypustila ze svého života manžela, děti, vnoučata, kamarádky, zahrádku a slouží své matce, která – jemně řečeno - vděčností neplýtvá. Vyčerpáná. Už nedokáže o ničem jiném mluvit než o matčiných obtížích... Obětavě pracuje a dokola dělá naučené stereotypní věci, které nemají valný užitek. Stále na svém místě a stále jde dál.

Celé tohle nemotorné psaní dokážou básníci vyjádřit daleko přesněji jednou větou. Třeba Jan Čep:

„V lidech je cosi velkého a rytířského, ochota přijmout tragiku života; vědomí, že život je posvátný a slavný...“ A tentýž Jan Čep jinde: „Slepota denního zvyku nás vede k tomu, že jsme až příliš často náchylni pokládat za samozřejmé věci, z kterých by nás pojal závrát, kdybychom se nad nimi pozastavili.“

Kéž občas dokážeme tu závrát z obyčejnosti zažívat a drahocennost života vnímat... /M

STO LET OD NAROZENÍ PETRA DUCHÁČKA

Proč si někdo vyvolí kněžskou službu? Nemá rodinu, většinou se vícekrát stěhuje, na přátele nemá tolik času kolik by si přál. Naslouchá mnoha trápením, protože za knězem přicházejí lidé spíše se svými bolestmi než s radostmi. A přesto může být kněz člověkem radostným, přejícím, nezištným, přívětivým a vlídným. Takového si pamatujeme i pana faráře Petra Ducháčka. Mnoha lidem ukázal cestu k ušlechtilému životu. Měl jiskru v oku a žil neokázalou, cudnou zbožností. Kněží jeho doby byli sváděni režimem ke kariéře. Petr Ducháček věděl, že ani svou životní službu nemůže vykonávat za každou cenu; proto také nespravedlivě pobyl ve vězení a pak pracoval nějaký čas v továrně, než mu stát milostivě a na zkoušku dovolil opět sloužit lidem ve farnosti. Nikdy si s režimem nezadal. Žil víc jak skromně. Bydlení po farářích bylo za komunistů ubohé, opravy církevní tajemníci zakazovali. Na faru v Písečném museli vodu nosit ze studně u stodoly, fara v Letohradě byla až do 90. roku napůl zabraná městem. A přece si nikdy Petr Ducháček nestěžoval, bylo na něm vidět, že knězem je rád.

Když po těžkém infarktu odešel do důchodu, chtěl se odstěhovat do kněžského domova, aby nepřekážel. To jsme nedovolili. Dále žil v Letohradě uprostřed farníků, které měl rád a oni jeho. Ti dosloužili k smrti jemu, a předtím Blažence Brabcové - paní, která se o něj celý kněžský život starala.

Petr Ducháček byl příjemným společníkem v životě a služebníkem lidí i Boha. Rádi na něj myslíme a těšíme se jednou na shledání s ním. Představuji si Petra Ducháčka, jak v nebi s Kamarádíčkem (Josefem Faltusem), Aloisem Taclem, Vladimírem Zamazalem st., a dalšími letohradskými strejci vítají s becherovkou každého farníka přicházejícího od nás na večnost: „Kudy teče, tudy léčí“. A druhou kapku: „Na život – věčný“.

VODNÍ BUDOUCNOST ČESKA

V těchto měsících končí práce odborníků na projektu Rebilance zásob podzemních vod v ČR, financovaném z Operačního programu Životní prostředí. O vodě hovoří Petr Mixa, náměstek pro geologii České geologické služby a vedoucí projektu.

Jak podzemní zásobárny vod vznikají a jak vypadají?

Lidé si často myslí, že voda se v podzemí vyskytuje v nějakých dutinách. Ve skutečnosti vyplňuje miniaturní prostory mezi jednotlivými zrny v horninách typu pískovce. Těmito průlinami zvolna protéká. Trvá velmi dlouho, než se dostane na místo, odkud ji čerpáme.

V rámci usazených hornin, kde se podzemní voda nachází, jsou vrstvy propustné i nepropustné. Voda se dostává do podzemí tam, kde se může vsáknout, což není zdaleka všude, a pak, dokud to jde, postupuje do hloubky. Nejhlubší zvodněné vrstvy v ČR jsou kolem 600-700 metrů pod povrchem.

Jak se měří, kolik vody v podzemí máme?

Nejprve se za pomoci vrtů zjistí geologická stavba sedimentární pánve, její hloubka a geologický profil – kde se vyskytují propustné a nepropustné vrstvy. Odborníci určí, jak bohaté jsou tyto vrstvy na vodu a jak v nich voda proudí, a z toho všeho se vypočítá objem vody skryté pod zemí. Než voda doputuje z povrchu až do místa čerpání, uběhnou podle Petra Mixy desítky až stovky let. Nejstarším našim vodám je zhruba deset až patnáct tisíc let.

Voda z mělkých vrstev, kterou čerpáme ze studní, má jiný způsob cirkulace. Je to voda, která naprší nebo nasněží a bezprostředně se vsáknou do podzemí. Trvá to často jen pár dnů, nanejvýš několik měsíců. Zásoby hluboké podzemní vody se naproti tomu doplňují hlavně ze sněhu, protože v zimě a na jaře nekonzumuje vodu vegetace a sníh se vsakuje pomalu; neodteče tak rychle jako letní deště. Proto je důležité, aby v zimě řádně nasněžilo.

Je Česká republika na tom se zásobami podzemní vody dobře?

Ačkoli se v rámci ČR vyskytují oblasti, kde je vody nedostatek, jinde je jí zase nadbytek.

Cílem našeho projektu je zjistit kapacity těchto zásob a jejich využitelnost v dobách měnícího se klimatu.

Naši vlast tvoří kotlina obklopená horami, kde jsou vyšší srážky. Voda z nich – zjednodušeně řečeno – stéká do nížin vyplněných sedimenty křídového moře, kde se shromažďuje. Hodně podzemní vody je na severozápadě Čech. S nedostatkem se potýkají na Hradecku a Pardubicku, velký pokles byl poslední dobou zaznamenán i v Třeboňské pánvi či na jižní Moravě.

Letošní léto bylo horké a suché. Podepsalo se to na podzemních rezervoárech?

Záleží na tom, budeme-li se bavit o mělkém nebo hlubokém oběhu podzemní vody.

Mělká voda skutečně je suchem ovlivněna. Letos vysychaly i ty nejhlubší studny. Hluboké vody jsou méně náchylné na ovlivnění krátkodobými suchy na úrovni několika let.

Pokud ale v zimě dlouhodobě ubude sněhu, může to být problém.

Podzemní rezervoáry jsou strategickým zdrojem kvalitní vody pro běžnou spotřebu, průmysl i zemědělství. Je proto třeba s vodou dobře hospodařit, hlídat, zda jí příliš neubývá, udržet čerpání vody na rozumné úrovni, rezervoáry chránit a postarat se, aby nevysychaly. Jsou zavedena ochranná pásma vodních zdrojů s nařízeným režimem hospodaření, diskutuje se o ochraně zón infiltrace, kde voda vstupuje do podzemí, existují i plány na vytvoření zón umělé infiltrace – jakýchsi vsakovacích bazénů. Pomoci může i zadržování vody v krajině – tvorba mezí, výsadba vegetace v zónách zasakování, vytváření nových meandrů dříve narovnaných potoků a řek. Pokud toto všechno zvládneme, má před sebou Česká republika optimistickou „vodní“ budoucnost.

F.Velinský, Týdeník Rozhlas 3/2016

Jak to chodí ve Spojených státech...

Na mostě stojí na zábradlí sebevrah a odhodlává se ke skoku. Přiběhne k němu jakýsi člověk a snaží se mu to rozmluvit.

- Počkej, neskákej!
- Proč ne? Už nemám pro co žít.
- Jak to? Je přece tolik věcí, které dávají životu smysl.
- Například?
- No, třeba... Jsi věřící, nebo ateista?
- Věřící.
- Já taky! A jsi křesťan, žid, muslim, nebo něco jiného?
- Křesťan.
- Já taky! A jsi katolík, nebo protestant?
- Protestant.
- Já taky! A jsi presbyterián, nebo baptista?
- Baptista.
- Já taky! A jsi z Původní baptistické církve, nebo z Reformované baptistické církve?
- Z Reformované.
- Já taky! A jsi z Reformované baptistické církve našeho Pána Ježíše Krista, nebo z Reformované baptistické církve našeho Spasitele Ježíše Krista?
- Z Reformované baptistické církve našeho Pána Ježíše Krista.
- Já taky! A jsi z Reformované baptistické církve našeho Pána Ježíše Krista založené roku 1875, nebo z Reformované baptistické církve našeho Pána Ježíše Krista založené roku 1884?
- Z Reformované baptistické církve našeho Pána Ježíše Krista založené roku 1875.
- Hm. Já jsem z Reformované baptistické církve našeho Pána Ježíše Krista založené roku 1884... Tak skoč, ty mizernej heretiku!

Okénko i v Mrtvém moři

NEOBRÁTÍTE-LI SE, VŠICHNI ZAHYNETE

(Lk 13: 3)

„Jsem hříšník“, přiznává papež. Z čeho se asi zpovídá?

„Byl jsem příliš autoritativním představěným“, přiznává. „Neprohlédl jsem nepravdivost informací spolupracovníků a někomu jsem pak svým rozhodnutím ublížil. Neučinil jsem, co jsem měl učinit.“

Poslyšte toto podobenství (řekl by Ježíš): Matce se nelíbila nevěsta, s kterou se její syn oženil, přestože byla hodná, inteligentní, vzdělaná a zbožná. Na oběd zvala jen syna, jen jemu občas posílala jednu porci jídla.

Jak se k té matce má postavit syn, jak jeho sourozenci?

Potkal jsem řadu dobrých manželství, katolíka s nekatolíkem. Ti manželé právem vyznávali své manželce to, co napsal Komenský své manželce: „Ženo má, klenote mně po Pánu Bohu nejvzácnější“.

Ale když si ji přivedli domů - do našeho kostela, my - matka církev, jsme manželku k Ježíšově Hostině nepozvali. (Co si o tom myslí jejich děti?)

Paní Dr. Eva Mádrová (ušlechtilá žena, významná psycholožka, léta krutě vězněná v 50. letech, které si Oto Mádr velice vážil a spolu-

pracoval s ní) mi kdysi napsala desetistránkový dopis o své eucharistické víře a o bolesti těch, kterým odíráme Stůl Páně (byla křesťankou československého vyznání, její manžel byl katolík).

Kdo z nás nemá pocit, že my katolíci jsme Ježíši milejší a bližší než nekatoličtí křesťané? Kdo je matkou církve?

Místní církvi je diecéze a její buňkou farnost. Tou matkou jsme tedy také my.

Hlásíme se k bolesti druhých? Mluvíme o ní, zastáváme se zraněných?

Je naše mlčení výrazem pokory nebo je zbabělostí? Máme strach před „matkou královnou“?

Jak já nebo ty, coby syn „matky“ nebo jeho „sourozenec“ reagujeme na jednání naší „matky církve“?

Je u nás v církvi lidem (dětem) dobře? Jsme zdravou rodinou? Přítazlivou, osvícenou?

Jsou to závažné otázky nebo ne. Odvážíme se o nich mluvit?

Nebojme se, už nás nikdo nebude veřejně pranýřovat, římský biskup František tyto otázky už otvírá. (viz únorové Okénko) /v

ŠIKANA

Minimálně 60 procent učitelů nemá žádně školení k této problematice, varuje Michal Kolář, expert na poruchy chování

Když jste slyšel o případu šikany na pražské střední průmyslové škole, překvapilo vás to?

Znám opravdu hodně extrémní příběhy. Přímo k tomuto mě Česká školní inspekce zvala. Bohužel mi nyní můj zdravotní stav neumožňuje pomoci ho vyšetřit. Podle mé klasifikace šlo minimálně o třetí stadium šikany z celko-

vých pěti. Kloním se však k názoru, že mohlo jít i o stadium čtvrté. Není pravděpodobné, aby za tím stáli jen ti tři studenti, o kterých se mluví. Skoro určitě někteří ostatní žáci už ubližování přijali jako normu. Nemuseli dělat nic zvláštního. Jenom se dívali a bavili, natáčeli ponižení učitelky na mobil. Půl roku to nikdo neohlásil.

Můžete upřesnit zmíněné třetí stadium?

První dvě stadia znamenají, že šikana není organizovaná. Ve třetím už se vytvoří jádro agresorů, kteří začnou na šikaně učitele spolupracovat. Ten o tom často ani nemusí vědět.

Může jít třeba o kyberšikanu. Tento parazitní novotvar směřuje k ovládnutí skupiny. Ve třídě by se mělo vyučovat, ale žáci směřují k tomu, aby učitele zesměšlili, aby ho zničili, poslali na psychiatrii. Organizují proto různé hry. Paní učitelce z Třebešína zatarasili opakovaně východ ze třídy. Agresori zpupně seděli na židlích postavených na lavicích a ohromně se bavili. „Skvělou zábavou“ bylo také prdění do obličeje kantorky, brání ji kolem ramen a kopání do ní.

Jak si pak máme představit poslední, páté stadium?

Šikana žáků, ale i učitele, je vždy těžkou poruchou vztahů ve skupině. Ve třetím stadiu ještě většina nepřijala normy. Je to poslední moment, kdy se dá velmi razantně zasáhnout, když člověk ví jak. Pak už to neplatí, dochází k bodu zlomu a šikana se stává nepsaným zákonem. I z hodných žáků se stávají žáci krutí. Víím například o případu, kdy učitelce nařízli nohu od židle, ona spadla, v tu chvíli všichni vstali a začali na ni házet banány, slupky a řvali, že ji zlikvidují. Tančili kolem ní. To se stalo na střední škole. Někteří lidé nemohou pochopit, že je učitelka šikanována, a říkají, že je to její vina. Já znám ale řadu případů šikany razantních učitelek, které se jí původně také vysmívaly, ale když je šikana potkala, říkaly, že se jí nedalo bránit.

Platí, že čím je dítě starší, tím větší krutosti je schopné páchat?

Malé děti samozřejmě vypadají jako sluníčka. Když pak ale zjistíte, čeho jsou schopné... Když bylo první setkání týkající se vojenské šikany v České republice v roce 1989, přišly na něj všechny možné kapacity, profesori psychiatrie. Zastávali názor, že agresor je takzvaně agresivní psychopat a oběť je astenický psychopat. U školní šikany by to ale znamenalo, že škola je plná psychopatů, protože výskyt je epidemický. Pro vznik šikany ve škole je klíčový skupinový mechanismus, který dává do pohybu obrovské destruktivní síly. Agresori jsou většinou normální, obyčejní žáci. Ti tři nemuseli být ani nějakí supergrázlové.

Může pak takto narušený třídní kolektiv respektovat ostatní učitele, když je schopen proti jednomu tak ostře vystupovat?

Záleží na pokročilosti šikany. Jakmile se však vůči učitelce rozjede, často nepomůže ani to, když učitele vyměníte. Existují pak tendence, že na tom nově budou děti své činy opakovat. Je nutné řešit to komplexně. Pokud jde o pokročilé šikany, přikláním se k tomu, aby jádro agresorů odešlo ze školy. Někdy stačí přerazení do jiné třídy. Školy se na mě často obracely s tím, co mají dělat. Chápu ředitele, že se bojí. Mají pocit, že kdyby přiznali, co se ve škole děje, bude ta škola vypadat jako špatná. Ve skutečnosti jsou počáteční šikany víceméně všude. Pozitivní jednoznačně je, když se to přizná a začne se s tím něco dělat. Pokud odborníci na školní úrovni nemají podporu v řediteli, jde to těžko. Je hrubou chybou, když ve škole běží šikana a ředitel pozve někoho na prevenci, místo toho, aby se řešila.

Co má tedy ředitel dělat, aby nic nepodcenil?

Třeba tomu z pražské střední průmyslové školy paní učitelka naznačila, že něco není v pořádku. Dostal tedy přímé varovné signály, které se nesmí nikdy podcenit. Měl pracovat s faktem, že je to pouze špička ledovce. Když za ním přišli žáci a dali mu nahrávku, tak už je to extrémní signál. Skutečnost je ale vždycky ještě horší. Jezdil jsem k řadě vážných případů. Většinou se ředitelé chovali standardně stejně jako tento. Nikoliv odborně, ale obranně. Je to pochopitelné, protože je nikdo na řešeni šikany nepřipravil. Ředitel se měl obrátit na skutečného odborníka. Ne na experty, kteří se teď často vyjadřují do médií, a přitom neřešili ani jeden případ. Tento specialista by kvalifikovaně odhadl stadium a formu šikany a podle toho by zvolil krizový scénář.

Různí odborníci tomuto řediteli vyčítají, že uspořádal společné jednání mezi paní učitelkou, studenty, kteří ji šikanovali, a jejich rodiči...

Setkání všech u šikany na Třebešíně je fiasko všech fiasek. Metodu usmíření lze dělat

pouze u počátečních stadií, kdy ještě nedošlo k vážnému násilí. Kromě toho tuto metodu málokdo umí.

Jak vy konkrétně postupujete, když případy šikany řešíte?

Je to různé. Například v rámci České školní inspekce jsem šel za obětí domů, do rodiny. Mluvil jsem s ní i s jejími rodiči. Teprve potom jsem hledal vhodné svědky. Když jde o pokročilou šikanu, tak ale ani svědkové nejsou, všichni v té třídě lžou. Potom musíte najít nejslabší článek v konspirativním řetězci. A když se to podaří zastavit, je nutné dál pracovat s celou skupinou.

Z jakého rodinného zázemí podle vašich zkušeností agresori většinou vycházejí?

Rodinné poměry jsou samozřejmě důležité. Dost často se v rodinách agresorů odehrává nějaká forma násilí – násilí mezi rodiči, sestra bije bratra a on se trápí, rodiče mlátí jeho. Na druhé straně jde i o rodiny, které mají obrovské finanční zázemí, ale žádné morální hodnoty.

Tématem šikany jste se začal zabývat už v 70. letech minulého století. Co vás k tomu přivedlo?

Máte pravdu, problém šikanování jsem v tehdejší Československu otevřel. Hned po studiu jsem nastoupil do ústavu se zvýšenou výchovnou péčí, kde byli opravdu hodně problémoví svěřenci. Páchali trestnou činnost, i násilnou. Tam jsem zažil opakovaně hned v počátku výbuch skupinového násilí. Jednoho kluka zkopali tak, že zůstal ležet. V druhém momentě polili jiného chlapce hořlavinou a zapálili. Měl jsem později vhléd, že jde o novou formu agrese, která má vnitřní vývoj. Na počáteční nenápadné šikany jsem potom během své poradenské praxe narážel všude. Chtěl jsem ten problém otevřít, což se překvapivě podařilo. K zásadnímu zlomu ale ještě nedošlo, a to ohledně přípravy pedagogů a zavádění účinných programů do škol. Obraz šikany se v současnosti poněkud proměňuje. Často se vyskytuje nepřímá a vztahová šikana, kyberšikana atd. Podstata však zůstává stejná.

Podle kritiků nejsou budoucí učitelé na fakultách na řešení šikany dostatečně připravováni...

Je fakt, že vzdělání směrem k šikaně je naprosto nedostatečné, není systémové. V terénu jsem proškolił řadu ředitelů, inspektorů, pedagogů atd. Ale oni po nějaké době odejdou. Musí se to prostě učit už na zmíněných fakultách. Když jde někdo do práce, musí také absolvovat školení bezpečnosti práce, protipožární ochrany... Ale minimálně 60 procent učitelů se nikdy nesetkalo s žádným vzděláváním ohledně šikany.

Ministerstvo v současnosti aktualizuje metodiku. Školám by měla dát návod, jak řešit situace, když je učitel šikanován žákem. Myslíte, že se to pak zlepší?

Existuje metodika k řešení šikany mezi žáky. Autorem krizových scénářů a programů pro celou skupinu v metodickém pokynu MŠMT jsem já. Tyto metody jsou spolehlivé a jsou

ověřeny dlouhodobou praxí. Většina těchto metod se dá &uac úspěšně uplatnit i u šikanovní učitele. Jenom jim musí člověk porozumět a k tomu potřebuje alespoň minimální výcvik. Je tam jedna větší výjimka. Šikanu žáků by měl alespoň do určité míry vyhledávat učitel sám. Zde je však sám obětí. Kdo to tedy má dělat? Jde to vymyslet různě. Mně pomáhají rozhovory s žáky v rizikových třídách, lze použít i některé dotazníky atd. Není to větší problém. Poslední metodický pokyn k řešení šikanování z roku 2013 je velmi kvalitní. Směřuje k přípravě škol k zavedení programu proti šikanování. Jeho součástí může být i řešení šikanování učitelů. Nic lepšího není možné vymyslet. Metodický pokyn lze srozumitelně dále rozpracovat. Například formou přílohy k řešení šikanování učitelů. Případně lze vytvořit i samostatný materiál, který by byl provázán s metodikou k řešení šikanování mezi žáky.

Až přejde mediální zájem o šikanu, k jakým opatřením by se mělo přistoupit, aby se situace změnila?

Ministryně školství se o toto téma v současnosti velmi zajímá, což je sympatické. Je však potřeba, aby po splasknutí mediální bubliny došlo k faktickým změnám. Je nezbytné nutně podpořit vzdělání na pedagogických fakultách, aby se situace začala postupně a systémově přetvářet. Vypracoval jsem koncepční vzdělání, které má několik úrovní (podrobněji se o něm dozvíte v publikaci Výcvik odborníků v léčbě šikanování, která je k dispozici na internetu – pozn. red.). Studenti na pedagogických školách by měli mít alespoň dva se mestry studia, aby dokázali řešit počáteční fáze šikanování. Kdyby to učitelé znali, mohli by se i sami lépe bránit. Ředitel by měl být proškolen v rámci funkčního studia. Měl by být metodicky, organizačně a právně vyzbrojen, aby v řešení šikanování podpořil přípraveného odborníka, například metodika školní prevence, který se v tom vyzná lépe. Vytvořil jsem Hradecký školní program proti šikanování, jehož výsledky patří mezi nejlepší na světě. Součástí tohoto programu je i řešení šikanování učitelů. Máme tedy v Česku účinnou metodiku, jenom ji potřebujeme dostat do škol. Je také potřeba upravit legislativu. Jenom malé inspirativní poznámky. Správné řízení při dokazování šikanování je nesmyslné. Nechrání zdroj informací – oběti ani svědky. Oběť nemá šanci na ochranu. Z právního hlediska je nutné sepisovat veřejné protokoly se svědky a hned je dávat agresorům k posouzení. Převládá tam formální stránka. Úředníky utrpení obětí nezajímá. Mimochodem u soudu stále probíhá nesmyslná konfrontace oběti a agresora. Nepřipravené jsou nejenom školy, ale i soudy atd. Moc důležité by bylo zavedení zákazu vstupu agresorů do školy, jak to nyní navrhl ministryně školství. To je však zatím jen utopie.

V září se v tuzemských základních školách naplno rozběhne společné vzdělávání. S běžnými žáky budou do třídy chodit i děti s různými handicapami. Nebude to přívětivé prostředí pro šikanu?

O tom jsem vlastně nikdy nemluvil, ale setkávám se s šikanou ve školách, kde inkluze běží, permanentně. Známe tedy i odvrácenou tvář inkluze. Riziko šikanování je v tomto případě samozřejmě zvýšené. Nikdo se o to nezajímá a je nepředstavitelné, co to může způsobit. Známe případ, kdy paní učitelka dostala do třídy dvě mentálně postižené děti. Nikdo ji na to ale nepřipravil. Jeli na školu v přírodě a jednu tu holčičku tam spolužáci velmi brutálně sexuálně zneužili. Škola po zjištění této závažné skutečnosti rodiče neinformovala. Nebo jiná holčička, taky mentálně postižená, měla ve škole asistentku a dostávala dobré známky. Za chvíli jí ale celá třída nenáviděla. Vnímali to tak, že jí učitelé nadřezují. Ona doma plakala hodiny. Pak se jí snažili pomoci všichni odborníci, to ale mělo přijít dříve. Školy nejsou připravené na šikanu ani na inkluzi. To je opravdu nepříznivá kombinace.

LN 3.3.2016

ÚPLNĚ NEJKRÁSNEJŠÍ VĚC

Na kraji paseky stály dva staré duby tak těsně vedle sebe, že mezi nimi byl jen malý žlábek z kůry, a v tom žlábků bývalo trochu vody a bydlela tam ropucha.

Ropucha byla velice ošklivá a velice spravedlivá. Byla tak spravedlivá, že se ani nezlobila, když jí někdo řekl, že je ošklivá.

„Vždyť je to pravda“, říkala klidně, zhlížeje se ve své černé tůně.

Kateřina si ropuchy vážila a chodila k ní večer na besedu. Jednou zase šli okolo dřevaři a naklonili se nad tůňkou a řekli: „Fuj, to je ošklivá žába!“

Kateřina byla blízko a slyšela to a přišla potom k ropuše a sedla si vedle ní.

„Poslyš, roucho, nemrzí tě, když někdo řekne, že jsi ošklivá?“

Ropucha naklonila hlavičku na stranu a její moudré oči zářily.

„Vždyť je to pravda. A já mám pravdu ráda.“

„Ale někoho by to mrzelo.“

„Mě ne.“

„Ale co kdyby tě to mrzelo. Takové věci se nemají říkat.“

„A copak se tedy podle tebe má říci?“

„Nic. Anebo se má říci něco jiného. Mohli říci třeba: Ó, to je moudrá žába! Byla by to také pravda.“

Ropucha se chechtala tenounkým hláskem, až se jí bříško tetelilo. Měla z holčičky radost.

Daisy Mrázková „Neplač muchomůrko“

Jak se připravujeme na slavení Večeře Páně?

Je lépe druhého pochválit nebo mu říci pravdu?

Má pravdu Kateřina nebo ropucha?

Dá se stihnout obojí. Bůh tak činí.

Nikdo o nás nemluví tak pěkně jako Bůh.

Nikdo nám nepřeje tolik, jako Bůh. Vypráví každému z nás, kým pro něj jsme, jakou cenu pro něj máme.

Vypráví nám, kým pro nás je on sám.

Kdo objevil Bibli jako milostný dopis od Boha, zapisuje si jeho vyznání do paměti, do srdce (a třeba i do notesu).

V každém věku - a trvale - se máme nechat domazlovávat od Boha.

Uvedu několik takových míst:

Gn 1:27-2:3; 9. 15., Ex 19:4-6a, Dt 26:18-19,

Ž 139:1-18. 23-24, Mdr 11:21-26, Oz 11. kap., Iz 49:14-16a, Iz 43:1-3. 4a. 5a. 11. 13, J 3:20

Ž 8., Iz 41:8-10. 13-14, Ez 16. kap., Ez 18:1-4,

Mt 5:1-17, Mt 6:7-8, Mt 12:50 Mt 21:42,

Mt 23:37, J 1:12, J 15:1-5, J 15:7-10, J 17:17, ...

(další místa si hledejte sami).

Kdo si zaznamenal velikonoční modlitbu židů: „Dajenu?“

Židovská moudrost říká: „Moudrý je ten, který ví, že jeho cena není v jeho výkonu, ale v pozornosti, kterou nám věnuje Bůh.“ /v

FARÁŘ PÍŠE FARNÍKŮM

Někteří farníci si stěžovali, že při kázáních mluvím jen negativně. Vážně to zkoumám a prosím Vás o pomoc, abych to mohl správně posoudit.

Raduji se ze života a snažím se ukazovat, jak se můžeme s Bohem přátelit. V létě jsem po několika nedělích mluvil o modlitbě dobrořečení. Žid stokrát za den dobrořečí Bohu za nejrůznější dary a zážitky - pokládá je za osobní obdarování Bohem. Ježíš, jeho rodina a přátelé v této kultuře vyrostli.

Jak se Vám takový způsob života líbí? Osvojili jste si ho?

Večeře Páně je nejkrásnější a závatná slavnost. (Často o tom mluvím.) Pokaždé znovu slyšíme: „Ježíš děkoval nad chlebem a nad vínem“. Velice nás zajímá, co ta slova obnášela. Víme, že Ježíš bohatství života a přátelství s Otcem silně prožíval. My se chceme k jeho modlitbě přidávat.

Je závatné, že nás Ježíš pokaždé zve ke svatební hostině jako svou nevěstu. Čím jsme starší, tím víc nad tím žasneme. Jinak svatbě rozumí pětileté děvčátko, jinak patnáctileté děvče, jinak pětadvacetiletá nevěsta, jinak šedesátiletá manželka.

Víme, že nás Ježíš pokaždé touží znovu obejmout, prostoupit, proměňovat...

Těší se na nás víc než my na něj. Chce být s námi „jedno tělo a jedna duše“.

Toužíme mu co nejvíce porozumět a přijmout jeho životní styl, jeho způsob jednání, mluvení a myšlení.

Když zakoušíme tak závatnou slavnost, sami ho prosíme, aby nás čím dál víc vyučoval. Stojíme o další a větší porozumění svému ženichovi. Nevadí nám, když nás upozorňuje na co si máme dávat pozor a jak se vyhnout chybám, kterých se dopustili bibliční lidé. Prosíme ho, aby nás uváděl do své životní moudrosti a způsobu života s Bohem a s lidmi. I dobrý muzikant, sportovec, vědec, řemeslník se stále vzdělává, píšeme si stále nové a nové recepty jídel...

Těšíme se a připravujeme na každé slavení Ježíšovy hostiny (zajímalo by mě, jak se Vám

to daří). Ptám se Vás, jak se vám osvědčuje umění Bohu dobrořečit a čím dál víc „s ním chodit“.

Dovolím se Vám s něčím svěřit - je mi smutno, vidím-li základní neznalosti lidí z božího vyučování.

(Pokud někdo něčemu nerozumí, má se ptát. Nerozumí-li děti školnímu vyučování, nezůstaneme jen u kritiky učitele...)

Ježíš je skvělý Učitel (já jen jeho pomocník). Kdy má učitel největší radost ze svých učeníků?

Jsem velice rád, když je někdo vůči božímu vyučování pilný a snaží se dobře hospodařit s hrůznou božího slova.

Rád Vás vyslechnu, když mi poradíte, co mohu dělat lépe. *Václav Vacek*

MALÁ NOČNÍ HUDBA

Ludvík Aškenazy

Nebe bylo nejdříve blankytné s podvečerním nádechem lila a pak naposledy zahořelo temným, trochu horečnatým ruměncem, jak to bývá na podzim. Světlo se ještě naposledy zhlédlo ve Vltavě a ustoupilo stínu. A my jsme ještě stále byli na procházce - nějak nás ten večer překvapil. Rozžehly se lampy, svět zvažněl a hovory chodců zněly tlumeně.

V jednom starém domě bylo okno osvětlené takovým střídmým bleděružovým světlem a za tím oknem někdo hrál na klavír. Nejdříve jakýsi Chopinův valčík a potom Malou noční hudbu.

Zastavili jsme se a poslouchali. Človíček byl tichý a nadšený.

„Tatí,“ praví, „zůstaňme tu do rána.“

Nešlo to, to dá rozum.

Ale ta muzika se linula hustě a sladce jako med, a tak jsme u toho okna ještě chvíli stáli. „Tatí,“ říká, „my se spolu máme přece tak rádi.“

„Hezky poslouchej,“ povídám, „tohle je Malá noční hudba.“

Zamyslel se.

„Noční hudba to je,“ praví, „ale proč je, tatí, malá?“

„No,“ odpovídám, „malá je proto, že. Malá hudba je, když. Prostě, když je malá, rozumíš?“ „Ano, tatí“ říká. „A kdy bývá hudba velká?“ „Nemudruj,“ pravím, „a poslouchej, jaká je hezká. Taková milouňka, jako by tě někdo hladil po tváři.“

„Ach, tatí,“ povídá, „my se spolu máme přece tak rádi. Tatínku, zůstaňme tu do rána.“

Tu hudba najednou ustala a růžové světlo v okně za chvíli pohaslo.

Ale my jsme stejně ještě nešli domů.

„Tatí,“ ptá se, „je ta hudba docela malá? Jako já?“ „No,“ říkám, „totiž ta hudba. Jak bych to pověděl. Hudba poroste.“

„To je dobře,“ přerušil mne, „že děti mají také malou hudbu. A co je, prosím tě, hudba?“

„Ty to ještě nevíš?“ říkám. „Hudba je přece. No prostě, když je hudba. Abych ti to definoval přesně. Rozumíš?“

„Ano, tatí,“ řekl. „Hudba je, když to člověk už nemůže vydržet a musí si zahrát.“

A po chvíli ještě zaprosil:

„Pojď, zazpíváme si, tatí. Malou noční hudbu. Víš?“

„Když já neumím zpívat,“ podívám a trochu jsem zčervenal. „Půjďme raději domů a tam si pustíme rádio. Že ano?“

Ale ne,“ říká, „pojď, tatínku, zazpíváme si. Já to už prostě nemohu vydržet.“

A tak jsme zpívali trochu falešně, ale zato dlouho.

Možná že nás za tím oknem slyšeli. Jednou se tam na chvíli rozsvítilo růžové světlo a znovu zhaslo.

Asi se moc divili - nebyli na to zvyklí.

PODĚKOVÁNÍ

Manželům Bartošovým z Ústí děkujeme za tisknutí listu „nedělní liturgie“ a dalších textů pro naši farnost. písemných.

Barunce Náhlíkové a **Jiřímu Jurenkovi** děkujeme za uspořádání výstavy „Jób“.

K přípravě na bohoslužby o nedělích a svátcích

neděle 6.3.

7.15 h. Letohrad
8.45 h. Lukavice
10.15 h. Orlice

4. postní

Joz 5,9a-12 Ž 34
2 Kor 5,17-21
Lk 15,1-3.11-32

sobota 12.3.

18 h. Lukavice

neděle 13.3.

7.15 h. Letohrad
8.45 h. Mistrovice
10.15 h. Orlice

5. postní

Iz 43,16-21 Ž 126
Flp 3,8-14
J 8,1-11

sobota 19.3

18 h. Mistrovice

neděle 20.3.

Květná neděle

diecézní sbírka na Plošné pojištění

7.15 h. Letohrad Iz 50-4-7 Ž 22
8.45 h. Lukavice Flp 2,6-11
10.15 h. Orlice Lk 22,14-23,56
15.00 h. Letohrad - bohoslužba smíření

Zelený čtvrtek

18 h. Letohrad

Velký pátek

15 h. Letohrad

neděle 27.4. Slavnost

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

5.00 h. Orlice 1. Gn 1,1-2,2 Ž 104
2. Gn 22,1-18 Ž 16
3. Ex 14,15-15,1
Ex 15,1-6.17-18
4. Iz 54,5-14 Ž 30
5. Iz 55,1-11 Iz 12,2-6
6. Bar 3,9-15.32-4,4 Ž 19
7. Ez 36,16-17a.18-28 Ž 42
8. Řím 6,3-11 Ž 118
9. Lk 24,1-12

6.30 h. mše

po bohoslužbě společná snídáně v Orlovně
10.15 h. Letohrad

Pondělí velikonoční

7.15 h. Letohrad Sk 2,14.22-33
8.45 h. Mistrovice Ž 16
10.15 h. Lukavice Mt 28,8-15

sobota 2.4.

19 h. Mistrovice

neděle 3.4.

2. velikonoční

7.15 h. Letohrad Sk 5,12-16 Ž 118
8.45 h. Lukavice Zj 1,9-19
10.15 h. Orlice J 20,19-31

Okénko do farnosti - Vydavatel Farnost sv. Václava v Letohradě

Adresa redakce: Václavské náměstí 57, 561 51 Letohrad, tel. 465 620 357 • Redakce: Václav Vacek, Iva Marková, Miloslava Šejvlová, jazyková úprava Jana Kalousková • digitální podobu naleznete na www.letohrad.farnost.cz
Rejstříkové č. MK ČR E 12797 • Sazba: JPG, Tisk: Grantis s.r.o. tel. 465 525 741